

Соціальне підприємництво

Д.Е.Н., ПРОФЕСОР ІРИНА ЖИГЛЕЙ

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

1. Соціальне підприємництво: бізнес, який змінює світ

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

бізнес, який вирішує якусь конкретну соціальну проблему

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО - ПРИБУТКОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

але...

прибуток не розподіляється повністю між власниками підприємства, а направляється (частково або повністю) на рішення певної соціальної проблеми

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО \neq БЛАГОГОДІЙНІСТЬ

БЛАГОДІЙНІСТЬ

сфера зайнятості в будь-яких соціальних чи благодійних проектах, які часто фінансуються за рахунок певних спонсорських, донорських коштів, тобто завдяки певним благодійним пожертвуванням

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

засновано на генеруванні власного доходу

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО \neq СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНИЙ БІЗНЕС

СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНИЙ БІЗНЕС (КСВ) – це певна етична політика щодо організації самого процесу виробництва продукції або надання послуг.

КСВ – це про СПРАВЕДЛИВІ відносини між роботодавцем та найманим працівником, це про виробництво ЯКІСНИХ товарів та послуг, це про ЧЕСНІ взаємовідносини між виробником та покупцем, про ДБАЙЛИВЕ ставлення до навколишнього середовища.

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО передбачає

постійну реінвестицію прибутку для
досягнення певної соціальної місії

КЛЮЧОВІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

1. Наявність соціальної місії
2. Реінвестиція прибутку (в розвиток самого підприємства, перерахування певного стабільного відсотка на благодійність тощо)
3. Прозора діяльність та публічна звітність

МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА (модель працевлаштування)

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО

ПРАЦІВНИКИ
(люди з особливими
потребами)

КЛІЄНТИ

МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА (модель фінансування)

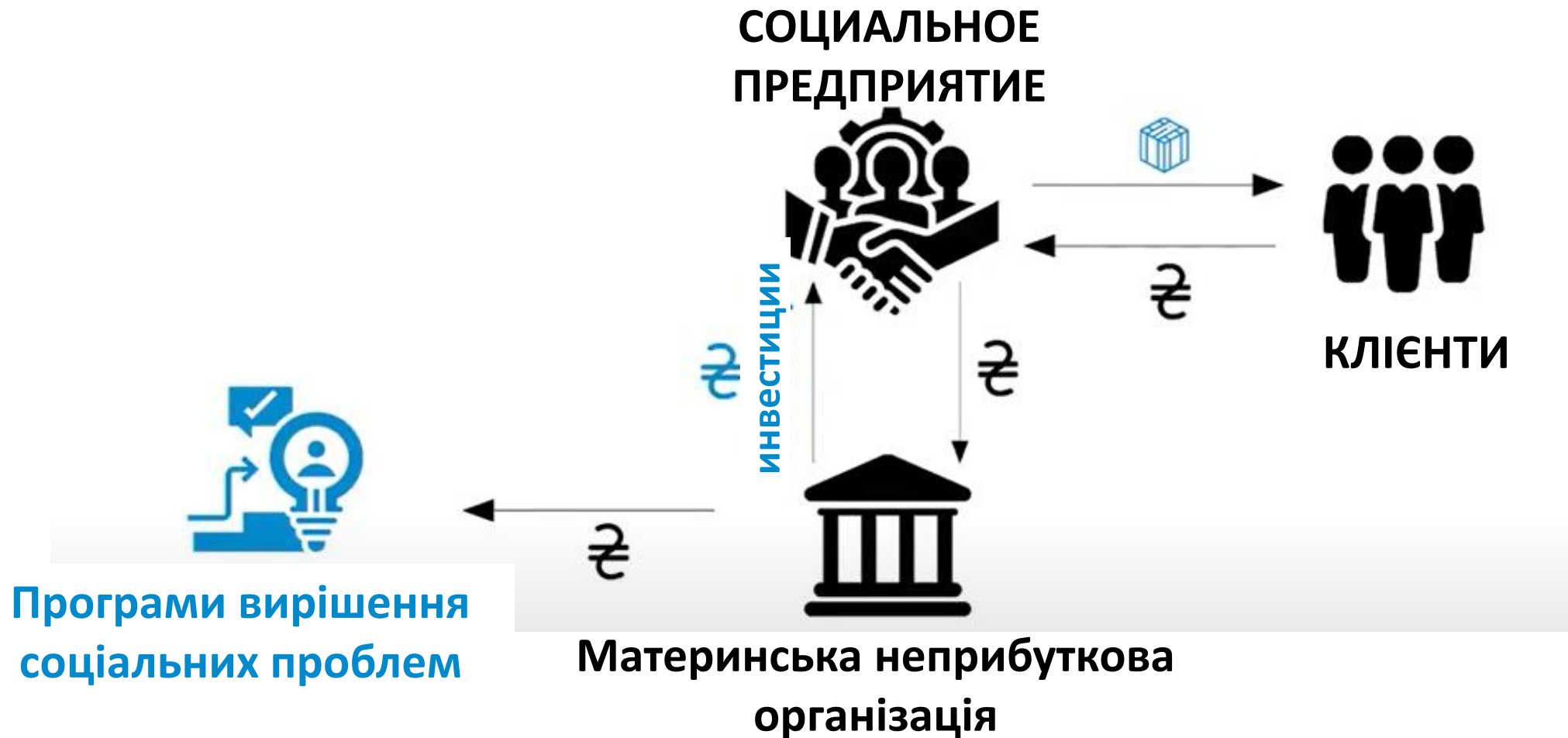
СОЦИАЛЬНОЕ
ПРЕДПРИЯТИЕ

Програми вирішення
соціальних проблем

КЛІЄНТИ

МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА (модель неприбуткової організації)

ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

1. Законодавством не передбачено визначення поняття і регулювання діяльності соціальних підприємств
2. Є велика кількість людей, які часто не задіяні в великому традиційному бізнесі
3. Аутсорсингові послуги для великого бізнесу
4. Залучення інвестицій для соціального стартапа

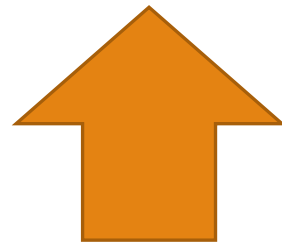
СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

бізнес, який вирішує якусь певну соціальну проблему за допомогою інструментів бізнесу

ФОРМУЛЮВАННЯ ВІЗІЇ

ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

ВНУТРІШНЯ МОТИВАЦІЯ

ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

- аналіз відкритих даних, статистик, досліджень;
- інформаційні запити до профільних організацій / структур;
- власні спостереження та дослідження;
- онлайн / офлайн анкетування;
- інтерв'ю з тими, хто страждає від проблеми.

ВІЗІЯ

Проекція ідеальних умов, відповідно до яких поточної проблеми з поточними обставинами не існує

Visi Var

https://www.facebook.com/socialaisuznenumsVisiVar/?comment_id=Y29tbWVudDo4OTcyNjkwNzc0NzI2MjFfODk3MzAzNzI3NDY5MTU2

Visi Var - це соціальне підприємство, метою якого є сприяння працевлаштуванню людей з обмеженими можливостями. Крім того, метою Visi Var є заохочення і сприяння участі людей з обмеженими можливостями в різних творчих заходах та ремеслах.

Благодійний магазин в Сігулді (Латвія) надає можливість придбати ремісничі вироби і інші товари, створені людьми з обмеженими можливостями. Весь прибуток від продажів цього магазину вкладається в благодійні проекти для людей з обмеженими можливостями та інших людей, які стикаються з труднощами інтеграції на ринок праці.

Бізнес-модель "Visi Var"

OZERO

Анна Понікарчук - співзасновниця проєкту “Ozero”.
Ozero - це соціальний бізнес, який поєднує в собі дві мети:

- 1) розповісти про те що у нас існує сміттева проблема,
- 2) це вирішити цю проблему на рівні кожної людини, кожного села, кожного міста.

Далі кейс про те, як OZERO тестувало свою ідею, як вона змінювалась та як засновники зрозуміли, що їх бізнес рішення є ефективним.

Ідеї на поверхні

Ідеї соціального підприємництва часто лежать на поверхні, адже соціальні виклики, із якими зіштовхуються суспільства в тих чи інших країнах, мають явно виражену тенденцію і відображені у програмних документах, що регламентують соціальну політику держав.

Водночас, державні органи не використовують ті способи вирішення викликів, які може реалізувати саме бізнес. Тут і є місце перетину соціального та комерційного.

Elderly cafe

Наступний кейс розкриває логіку взаємозв'язку ідеї соціального бізнесу та самого бізнес рішення. В даному прикладі розкрито тему моделі бізнес рішення соціального виклику, пов'язаного із старінням населення в деяких країнах.

З одного боку, старіння населення – це **суто соціальна проблема** і потребує системної державної політики,

з іншого боку – **це можливість для побудови бізнесу**, конкурентною перевагою якого є відразу наявна і лояльна аудиторія споживачів послуги.

Дослідження цільової аудиторії

Етап дослідження цільової аудиторії часто є поштовхом та поворотним моментом.

Перші продажі, вихід на ринок – це фактично відкрита розвідка перспективності ідеї. Героїня наступого кейсу мала достатньо впевненості та сміливості зробити спробу перших продажів навіть усупереч скепсису оточуючих. В решті решт, її ідея витримала випробовування ринком, що надихнуло на подальший розвиток та стало запорукою успіху.

CoscoBello

Даний кейс демонструє успішний приклад соціального підприємства у провінційній глибинці Росії. Незважаючи на завищену ціну у порівнянні з типовою медовою продукцією, у даного підприємства є своя аудиторія та ніша на ринку.

Описане підприємство вдало працює вже не один рік і лише розширює виробничі потужності та виходить на все нові ринки.

ЖИТТЄВИЙ ВИКЛИК ЯК ПОШТОВХ

Нерідко поштовхом до створення власного соціального підприємства стає певний життєвий виклик, пов'язаний з самим засновником, його родиною, близькими чи друзями

Голландська пекарня "21.03"

Засновник пекарні «21.03» показує на власному прикладі наскільки важливим при створенні підприємства є бізнес-модель. Герой разом з дружиною звертають увагу своїх клієнтів, наскільки значущою є проблема працевлаштування людей з трисомією 21 хромосоми. Своїм соціальним підприємством вони намагаються дати перспективу життя у 21 столітті в трьох напрямках — працевлаштування, навчання і самотійне проживання.

Як їм це вдається дивіться в цьому кейсі.

Складнощі працевлаштування біженців

Отримання роботи для осіб без громадянства, без житла в багатьох країнах є непосильним завданням.

Австрія не є виключенням і це є складним завданням для людей, які мають статус біженців. На заваді стають початкові труднощі з німецькою мовою, дискримінація з боку роботодавців. А ще те, що офіційно працювати можна тільки після отримання позитивного рішення про надання притулку (що часто може зайняти місяці чи навіть роки).

Magdas HOTEL

Magdas HOTEL — перший готель в Австрії, що є соціальним підприємством. Він є частиною групи соціальних бізнесів Magdas, заснованої Карітасом Віденської архієпархії у 2012 році. Мета всієї групи — вирішення соціальних питань, де це є можливо і доцільно. У Magdas HOTEL збираються люди з усього світу.

Десять людей, які мають статус біженців, проходять навчання готельній та ресторанній справі. У Magdas HOTEL переконані, що саме ті люди, які переїжджають з-за кордону, зміцнюють готельний бізнес. Адже вони приносять з собою корисний культурний багаж — корисні навички та талантів, знання мов та культурних особливостей різних націй — це дозволяє створити особливе позиціонування на готельному ринку.

Інтерес як основний спонукальний фактор

Часто інтерес конкретних людей, їх захоплення ідеєю, дає змогу освоїти технології і навіть стати кращими у певній ніші.

Команда - це, перш за все, група людей зі спільними цінностями, а по-друге, із глибоким щирим інтересом до справи, якою планують займатись.

Професійність - це річ, яку можна здобути, якщо є бачення мети і цікаво здобувати нові знання, щоб цієї мети досягти.

Вирощування печориць в монастирі

Даний кейс про соціальний бізнес, який ведуть сестри із монастиря. Кейс цікавий вже тим, що вести успішний бізнес можуть люди, які за покликанням та життєвими цінностями ніби далекі від маркетингу, бізнес менеджменту та комерції. Бізнес, який ми покажемо у цьому кейсі, спрямований на реалізацію якраз тих високих цінностей, що сповідуються служителями монастирів. Бізнес став інструментом для забезпечення духовної місії. Започаткуванню бізнесу сприяли різні фактори, - і донорська підтримка, і наявність ресурсу у вигляді землі, приміщення. Однак, ключовим ресурсом без якого дане соціальне підприємство не було б можливим є люди - команда.

Диверсифікована система фінансових надходжень

Продумана бізнес модель дозволяє соціальному підприємству створити диверсифіковану систему фінансових надходжень.

Соціальне підприємство може отримувати гранти, безповоротні інвестиції та іншу донорську допомогу на вирішення гострих соціальних проблем і, водночас, стає більш спроможним самотужки заробляти значні кошти, створюючи життєздатний продукт та реінвестуючи цей дохід у подальший розвиток організації.

Concordia

Прикладом є соціальне підприємство “Concordia”, яке отримує гранти, безповоротні інвестиції та іншу донорську допомогу на вирішення гострої соціально проблеми і, водночас, спроможне самотужки заробляти значні кошти, створюючи життєздатний продукт та реінвестуючи цей дохід у подальший розвиток організації.

Успішність даного соціального підприємства полягає у збалансованості всієї моделі і соціальній значущості самого підприємства, завдяки чому, підприємство має широке визнання в країнах Євросоюзу і, відповідно, одержує системну фінансову підтримку від Європейських донорських інституцій.

Реєстрація бізнесу

Реєстрація бізнесу - це встановлення організаційної форми підприємства, а відповідно і моделі оподаткування. Це, по суті, вхід у правовий простір господарських відносин, що формалізує і структурує вашу взаємодію із державою, партнерами, клієнтами та найманими працівниками. В останні роки відбулось значне спрощення процесу реєстрації бізнесу, а паперові витяги вже замінено електронними. Однак, все ж, реєстрація займе певний час і потребує підготовки. Перш за все слід визначитись із напрямками ведення діяльності та з'ясувати чи є запланована діяльність ліцензованою, сертифікованою, чи потребує вона додаткових спеціальних дозволів і свідоцтв. Важливо щоб організаційно-правова форма діяльності відповідала меті і змісту бізнесу та вимогам законів щодо сертифікації чи ліцензування.

Соціальне підприємство "Рукомисли"

Вашій увазі ми представляємо кейс соціального підприємства «Рукомисли», яке надає допомогу при реєстрації підприємств окремим категоріям громадян та веде свій бізнес